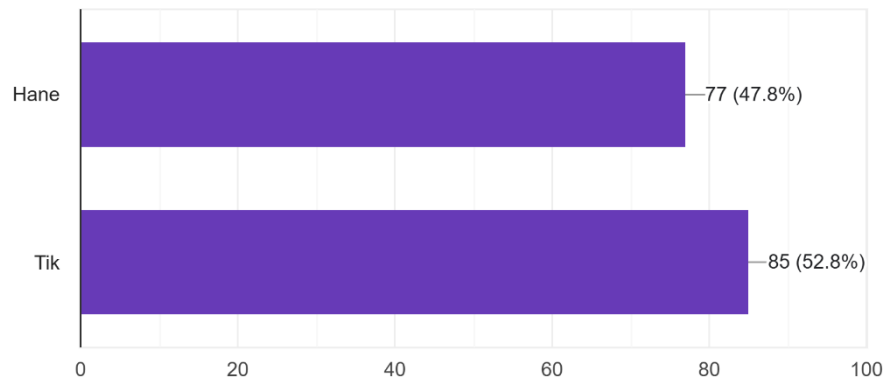

Redovisning av VHK:s Hälsoundersökning

Hundens kön

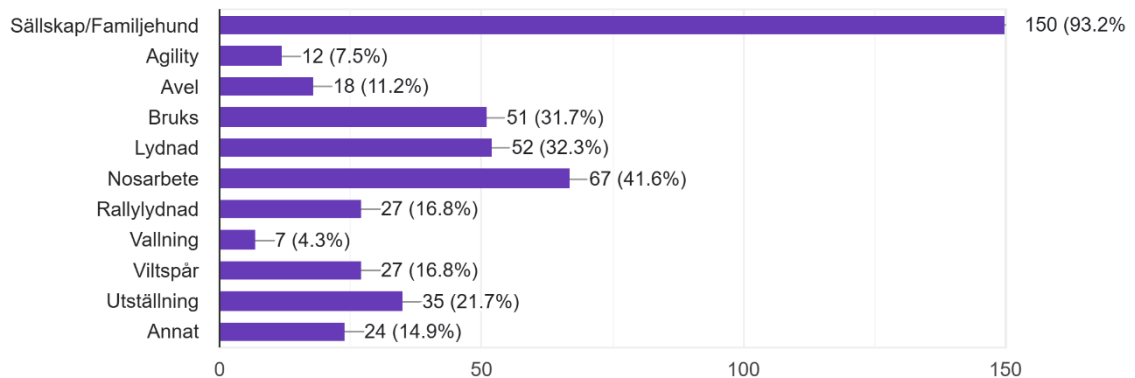
161 responses

Underlaget grundar sig på 161 inkomna svar. Av dessa var representationen relativt jämt fördelat mellan tik och hane.

Fråga 1: Till vad använder du din hund främst? Möjligt att fylla i flera alternativ

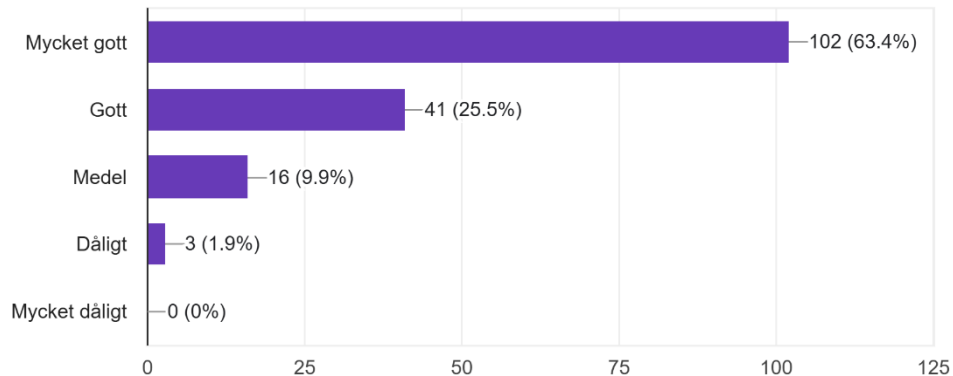
161 responses

Möjligheten fanns i fråga 1 att välja flera alternativ. Det är tydligt att många ägare av vit herdehund aktiverar sina hundar.

Fråga 2: Vilken är din bedömning av din hunds generella hälsotillstånd?

161 responses

Slutsats:

Majoriteten av hundägarna bedömer sina hundars generella hälsotillstånd som mycket gott. Hela **63,4 %** (102 av 161) angav detta alternativ, medan ytterligare **25,5 %** (41 personer) valde **gott**. Det innebär att nästan **89 %** av de svarande upplever att deras hund har god eller mycket god hälsa.

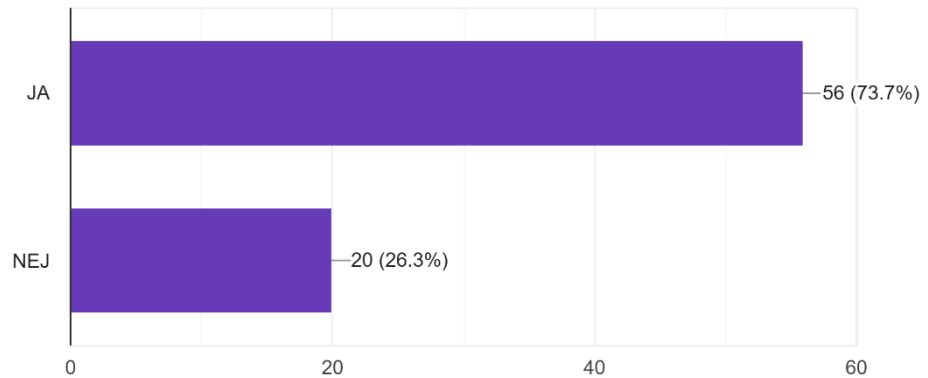
Endast en liten andel uppgav **medel** (9,9 %), **dåligt** (1,9 %), och **ingen** bedömde hundens hälsa som mycket dålig.

Tolkning:

Resultatet tyder på att den vita herdehunden överlag upplevs ha ett gott allmänt hälsotillstånd av sina ägare, vilket är ett positivt tecken för rasens generella hälsa i populationen som svarat på enkäten.

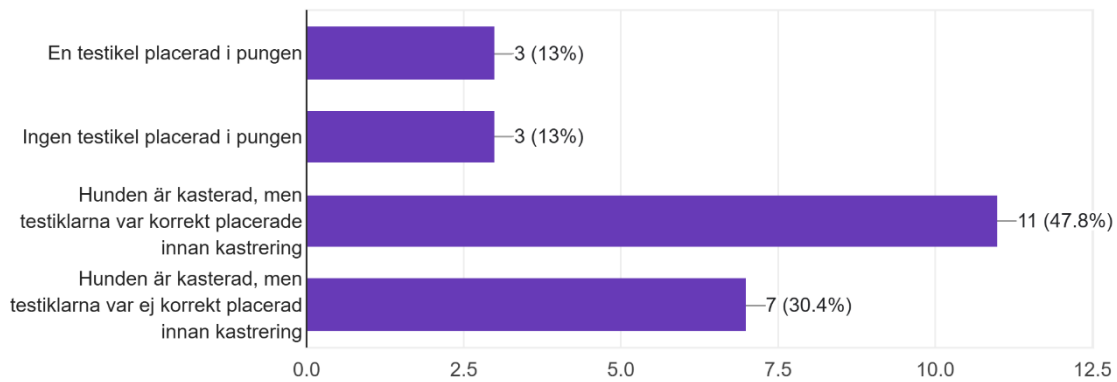
Fråga 3 a: Har din hund normalt placerade testiklar?

76 responses

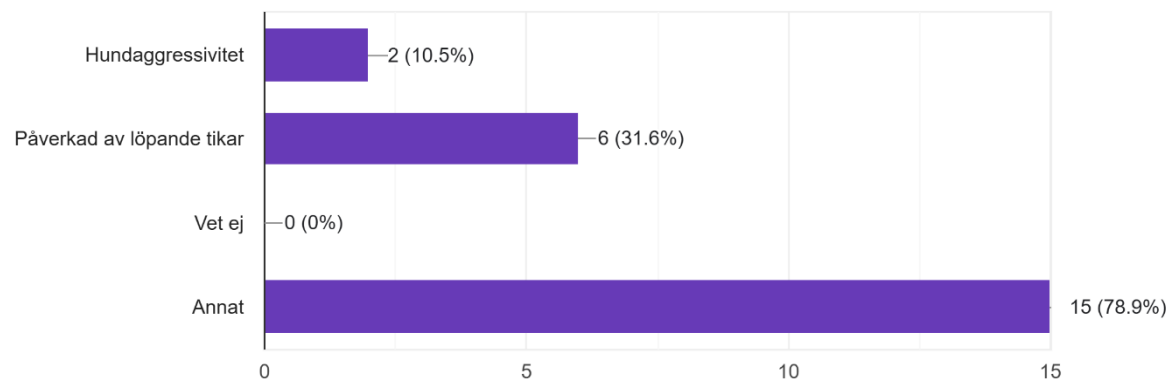
Fråga 3 b: Om NEJ, hur är testiklarna placerade?

23 responses

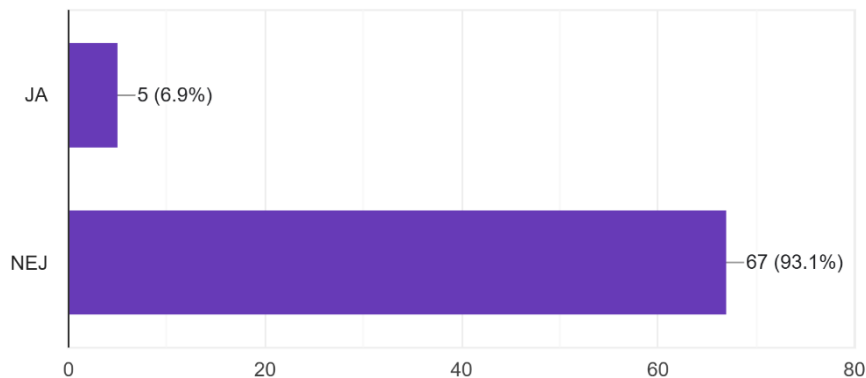
Fråga 3 c: Kastrerad hund med korrekt placerade testiklar - vad var orsaken till kastrering? Möjligt att välja flera alternativ.

19 responses

Fråga 3 d: Har din hund drabbats av prostatabesvär?

72 responses

Resultat och kommentar – Testikelplacering hos hanhundar:

1. Testikelplacering är oftast normal – men inte alltid

- **73,7 %** (56 av 76) har **normalt placerade testiklar**, medan **26,3 %** (20 av 76) har **avvikande placering**.
→ Det innebär att **över en fjärdedel** av hanarna har/har haft problem med testiklarnas placering, vilket är **en relativt hög andel**.

2. Bland de med avvikande placering är orsakerna varierade

Av de som svarat "nej" på fråga 3a (avvikande placering) har:

- **13 %** (3 st) **en testikel i pungen**
- **13 %** (3 st) **ingen i pungen**
- **47,8 %** (11 st) **varit korrekt placerade före kastrering**
- **30,4 %** (7 st) **varit felplacerade före kastrering**

Det tyder på att vissa hundar kanske kastrerats tidigt eller att dokumentation om ursprungsläget kan vara otydlig. Men **minst en tredjedel har/haft kryptorkism (en eller ingen testikel i pungen)**.

3. Kastrering sker sällan p.g.a. aggressivitet eller tikpåverkan

Av 19 kastrerade hanar med korrekt testikelplacering:

- **10,5 %** kastrerades p.g.a. hundaggressivitet
- **31,6 %** p.g.a. påverkan av löptikar
- **78,9 %** anger **"annat"** som orsak

Majoriteten har alltså **andra skäl än beteendeproblem** till kastrering, vilket kan inkludera t.ex. praktiska skäl, avelsbeslut eller medicinska rekommendationer.

4. Prostataproblem är ovanligt

- Endast **6,9 % (5 av 72)** har haft **prostatabesvär**
- **93,1 %** har **inte haft problem**

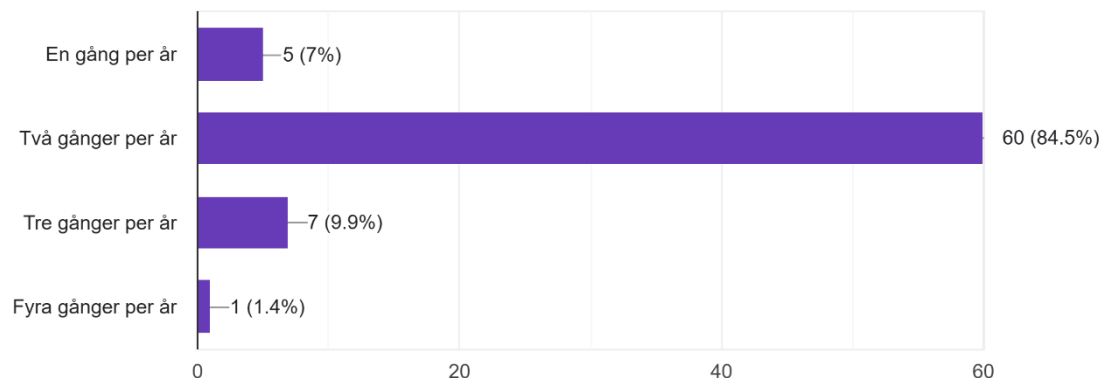
Prostataproblem verkar **inte vara ett vanligt förekommande hälsoproblem** bland vita herdehundshanar i detta urval.

Sammanfattning – Vita herdehundshanar i detta urval:

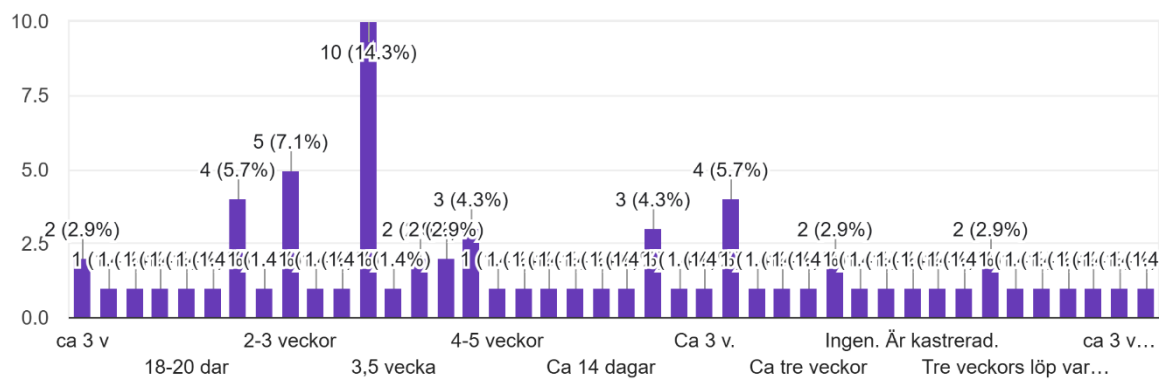
- En relativt **hög förekomst av avvikande testikelplacering** (drygt 1 av 4 hanar)
- **Kastrering sker oftast av andra skäl än beteendeproblem**
- **Prostatabesvär är mycket ovanligt**
- Det finns **variation i dokumentationen/förståelsen kring testikelstatus före kastration**, vilket vi kan behöva följa upp i nästa enkät.

Fråga 4 a: Hur många gånger per år löper din tik?

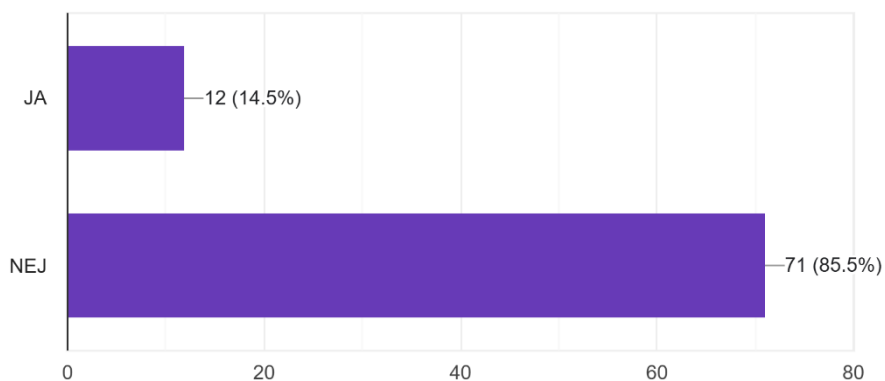
71 responses

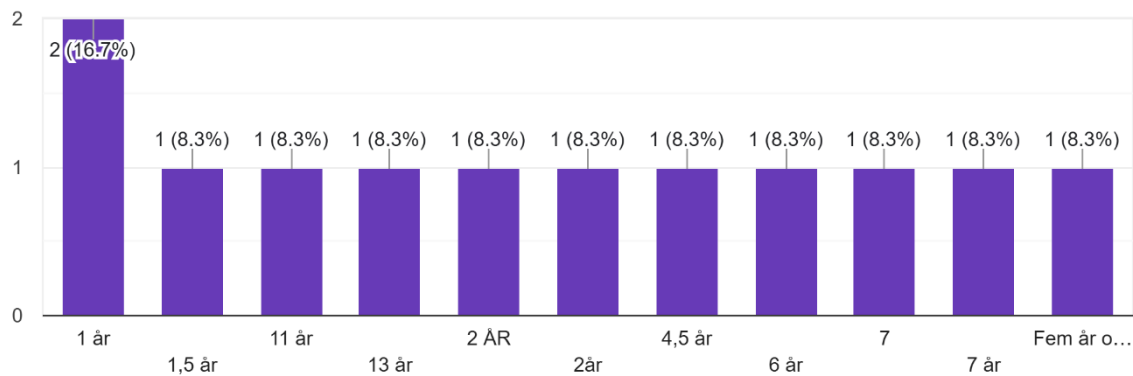
70 responses

83 responses

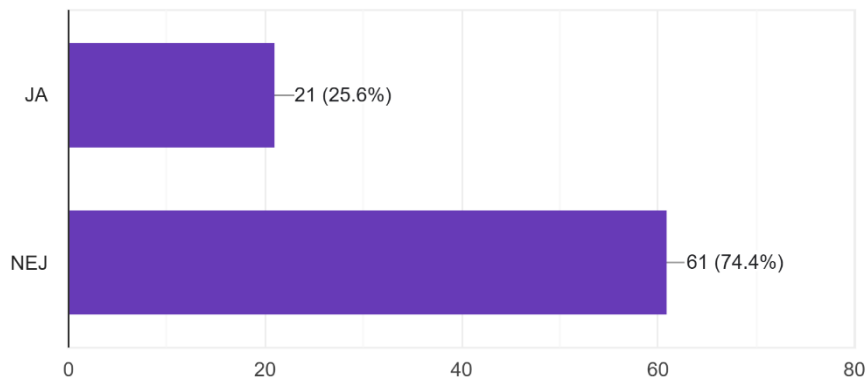

12 responses

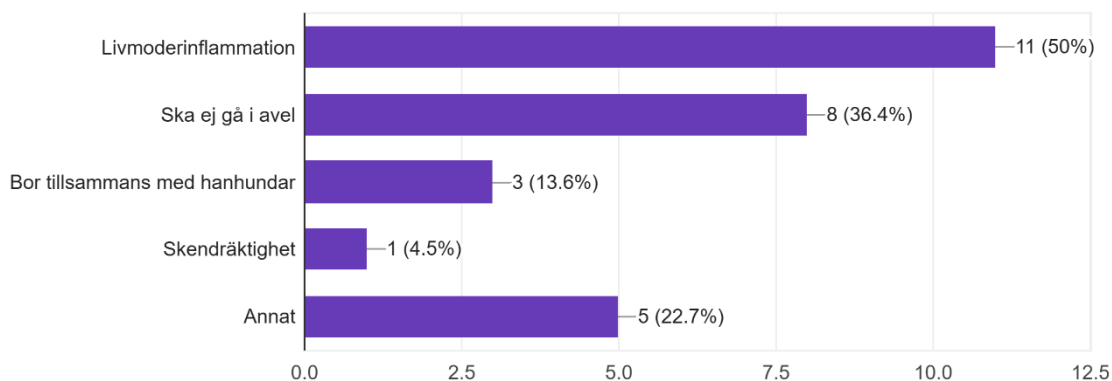
Fråga 4 e: Är din tik kastrerad?

82 responses

Fråga 4 f: Vid svar JA på fråga 4 e - Vad var orsaken till kastrering?

22 responses

Sammanställning: Löpbeteende, kastration och livmodershälsa hos vita herdehundstikar

1. De flesta tikar löper två gånger per år

- **84,5 %** av tikarna löper **två gånger per år**, vilket är helt normalt och önskvärt i avelssammanhang.
- Endast **7 %** löper **en gång per år**, och **11,3 %** löper **tre eller fler gånger**.

Slutsats:

VH-tikar har i regel **stabila och normala löpcykler**, vilket är positivt ur reproduktiv synvinkel. Tikar som löper mycket ofta eller sällan bör följas upp, men utgör en minoritet.

2. Löpperiodens längd varierar något – men majoriteten ligger inom normalspannet

- De flesta svarar **2,5–4,5 veckor**, med **3,5 vecka** som den vanligaste löplängden (14,3 %).

- Variation i svarformuleringar antyder subjektiv uppskattning snarare än exakt mätning.

Slutsats:

Löpets längd verkar ligga inom normalt biologiskt intervall. Spridningen speglar troligen **individuell variation snarare än något rasspecifikt problem.**

3. Livmoderinflammation förekommer – men är inte extremt vanligt

- **14,5 %** (12 av 83) har drabbats av **livmoderinflammation (pyometra)**.
- Fallen är spridda över ålder, från 1 år till 13 år.

Slutsats:

Detta visar att **pyometra förekommer i rasen i ungefär samma omfattning som i många andra raser** och att **det kan drabba både unga och äldre tikar**. Det finns alltså skäl att fortsatt uppmärksamma det i hälsostatistiken.

4. En fjärdedel av tikarna är kastrerade – främst p.g.a. livmoderinflammation

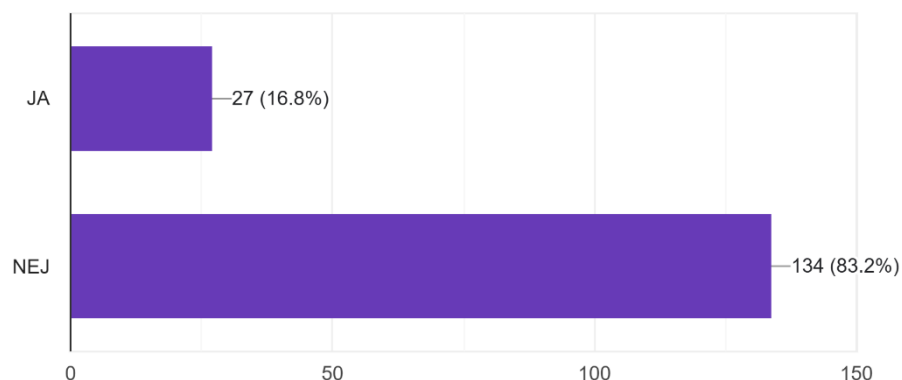
- **25,6 %** av tikarna är kastrerade.
- Av dessa var orsaken till kastrering i **50 % av fallen pyometra**, och i ytterligare **36,4 %** att tiken inte skulle gå i avel.

Slutsats:

Kastrering används ofta **reaktivt** efter sjukdom, snarare än preventivt. Det finns **en viss andel kastreringar av praktiska skäl**, t.ex. boende med hanhundar eller oplanerad avelsavslutning.

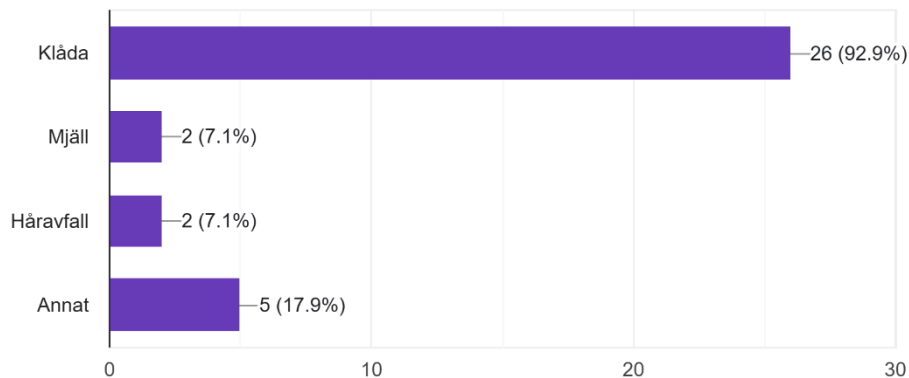
Fråga 5 a: Har din hund upprepade eller långvariga hudproblem?

161 responses

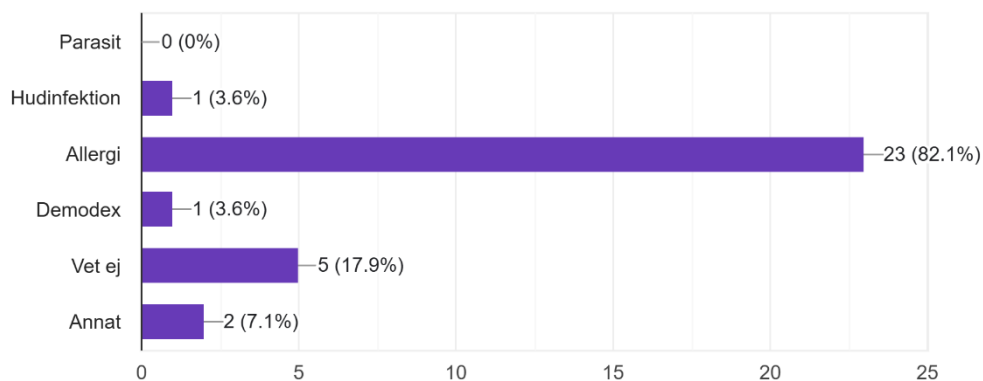
Fråga 5 b: Vid svar JA på fråga 5 a - Med vilka symptom yttrar/yttrade sig hudproblemen?

28 responses

Fråga 5 c: Vad orsakade hudproblemen?

28 responses

Hudproblem hos vita herdehundar – sammanfattning & analys

OBS: Dessa resultat bygger på svar från **27 hundar av totalt 161 individer** i enkäten, dvs. ca **17 % av populationen** rapporterade hudproblem. Det innebär att resultaten speglar **de hundar som haft hudsymptom**, inte rasen som helhet.

1. Klåda är det absolut vanligaste symptomet

- **92,9 %** av hundarna med hudproblem (26 av 28 svar) uppvisade **klåda**.
- Endast ett fåtal rapporterade **mjäll** och **håravfall** (7,1 % vardera).

Tolkning:

Hudproblem yttrar sig **nästan alltid som klåda**, vilket bör ses som ett **huvudsymptom** att uppmärksamma.

2. Allergi är den dominerande orsaken

- **82,1 %** av fallen (23 av 28) uppgav **allergi** som orsak.
- Hudinfektioner, demodex och andra orsaker var sällsynta, och **ingen** angav parasit som orsak.

3. Typen av allergi varierar – men kvalster och foder dominerar

Bland de öppna svaren på allergityp anges:

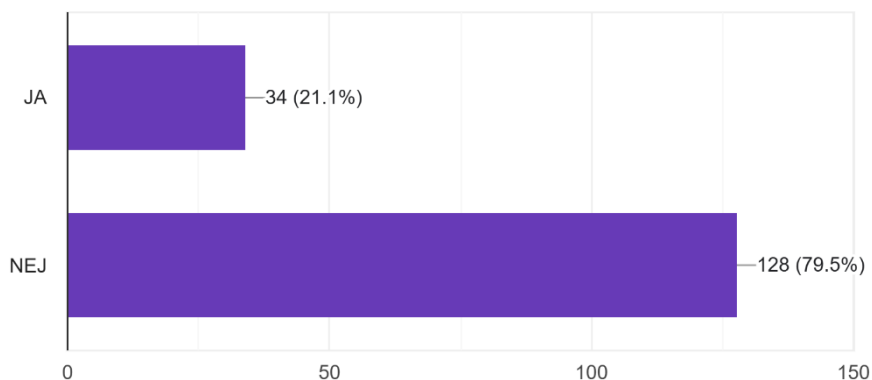
- **Kvalster** (inomhus, utomhus) – vanligt
- **Foderallergi** – ofta kopplat till specifika proteinkällor (kyckling, nötkött, fläsk, spannmål)
- **Atopisk dermatit, gräs/pollen** och **kombinationer** förekommer
- Vissa symptom har försvunnit efter byte till allergifoder, utan exakt diagnos

Tolkning:

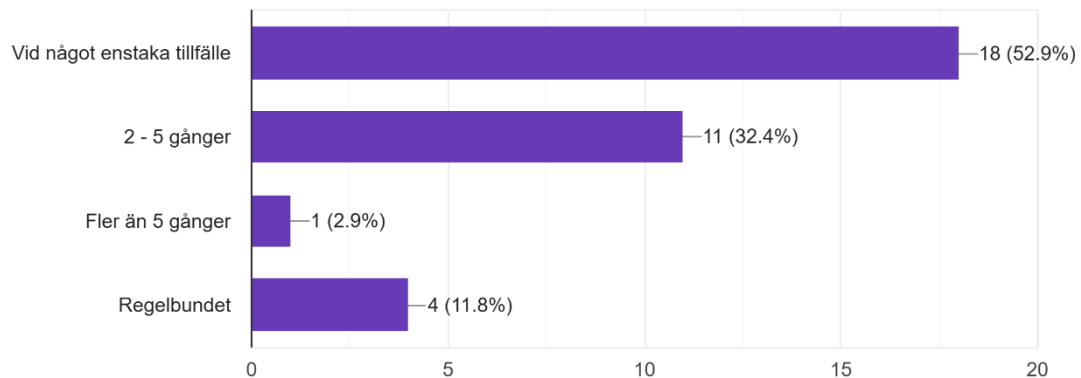
Många hundar har **blandformer av allergi**. Att vissa reagerar på foder och andra på miljö stärker behovet av att ägare vars hund uppvisar symptom både gör en **systematisk kartläggning och en veterinärutredning**.

Fråga 6 a: Har din hund någon gång haft problem med öronen?

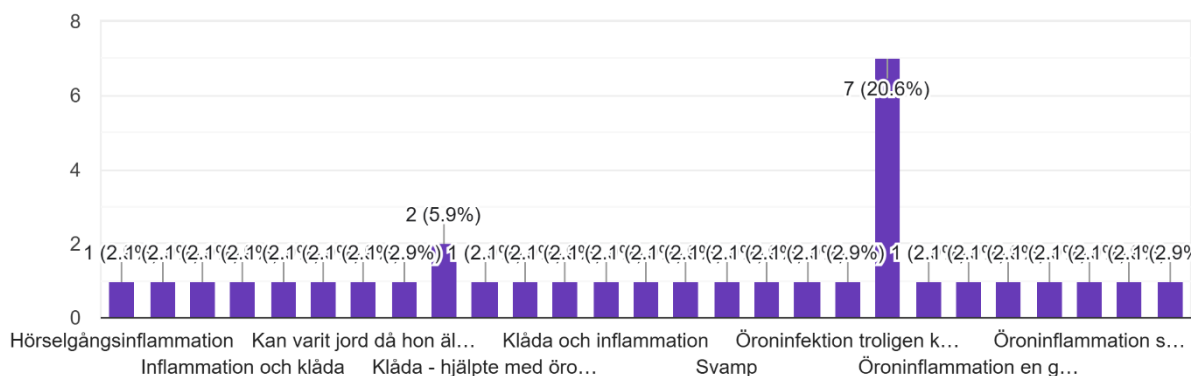
161 responses

34 responses

34 responses

Öronproblem – sammanställning av fråga 6a, 6b och 6c

Underlag:

Totalt **161 svarande. 34 hundar (21,1 %)** har haft någon form av öronproblem.

Fortsatta följdfrågor besvarades av dessa 34.

Fråga 6a – Förekomst av öronproblem

- **JA:** 34 hundar (**21,1 %**)
- **NEJ:** 127 hundar (**78,9 %**)

Tolkning:

Öronproblem förekommer hos ungefär **var femte vit herdehund**, vilket **inte** är **alarmerande högt** men ändå relevant att följa, särskilt i relation till andra hälsotillstånd (som hudproblem/allergi).

Fråga 6b – Hur ofta har problemet förekommit?

Av de 34 hundar med öronproblem:

- **52,9 %** (18 hundar) – **Vid ett enstaka tillfälle**
- **32,4 %** (11 hundar) – **2–5 gånger**
- **11,8 %** (4 hundar) – **Regelbundet**
- **2,9 %** (1 hund) – **Fler än 5 gånger**

Tolkning:

Öronproblem hos vita herdehundar är i **majoriteten av fallen tillfälliga eller måttligt återkommande**. Endast **5 av 34 hundar (ca 15 %)** har haft **regelbundet eller ofta återkommande problem**, vilket pekar på att öronproblem generellt inte är ett stort eller kroniskt problem i rasen.

Fråga 6c – Vad orsakade öronproblemen?

(Svar från de 34 hundar med öronproblem)

Vanligaste angivna orsaker:

- **Allergi** (direkt angivet eller indirekt via hudproblem i andra delar av enkäten)
- **Fukt efter bad/simning**
- **Sporadiska infektioner** (bakteriella eller jästsvamp)
- Flera svar anger att problemet **försvann med foderbyte eller behandling**

Tolkning:

Öronproblem verkar ofta vara **sekundära till andra faktorer** som:

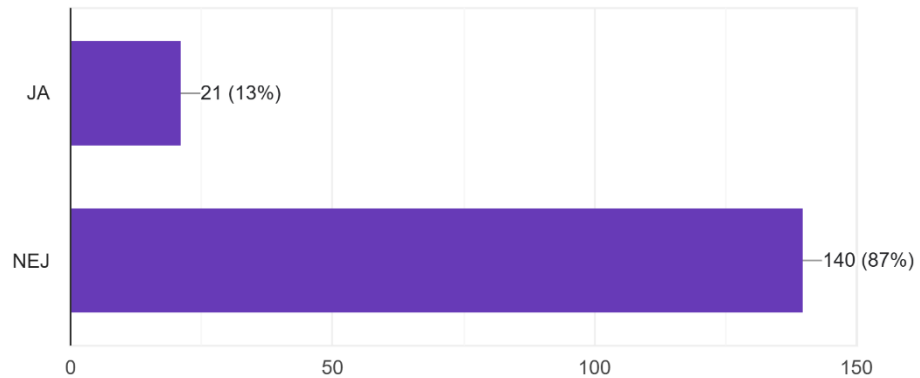
- Allergi (foder eller miljö)
 - Fukt, t.ex. efter bad (vanligt i aktiva hundraser)
 - Isolerade, tillfälliga infektioner snarare än kroniska tillstånd
-

Sammanfattade slutsatser

- Öronproblem förekommer hos **ca 1 av 5 vita herdehundar** – en nivå som är **inte ovanlig i raspopulationer**.
- **Majoriteten av problemen är lindriga och tillfälliga.**
- **Endast ett fåtal hundar har återkommande eller kroniska besvär**, vilket tyder på att öronproblem **inte är ett primärt hälsoproblem i rasen**.
- Där det förekommer upprepade problem, finns det ofta **koppling till allergi eller fukt/miljöfaktorer** snarare än anatomiska eller genetiska orsaker.

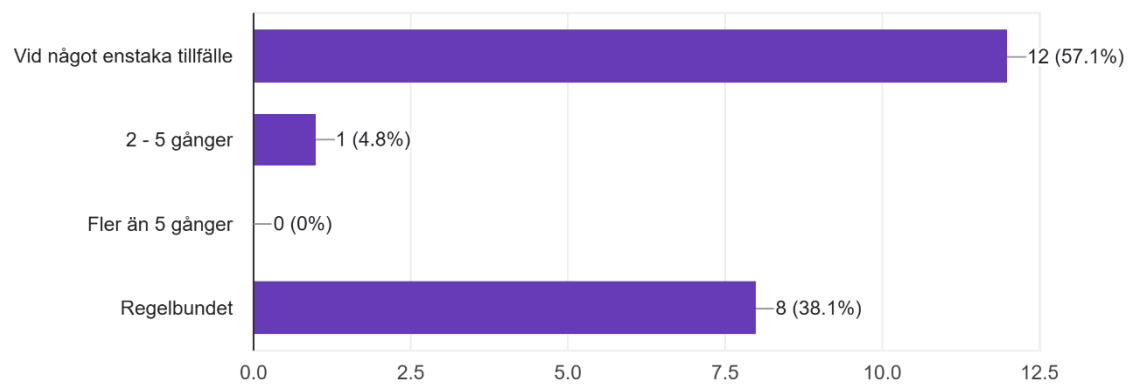
Fråga 7 a: Har din hund någon gång haft problem med ögonen?

161 responses

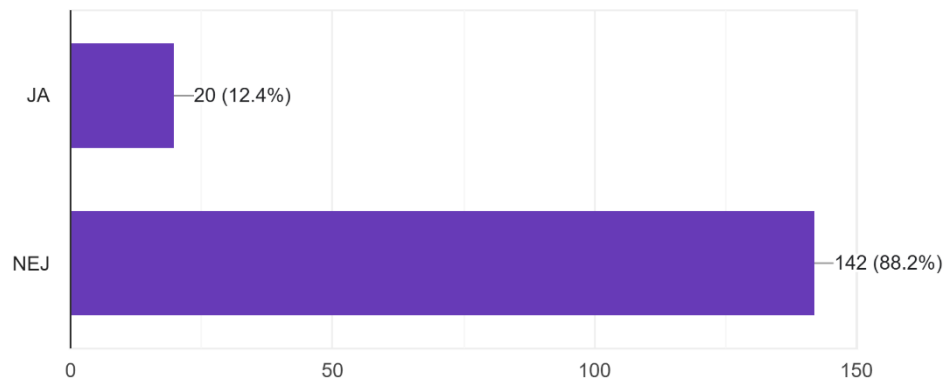
Fråga 7 b: Vid svar JA på fråga 7 a - Hur ofta har problemet yttrat sig?

21 responses

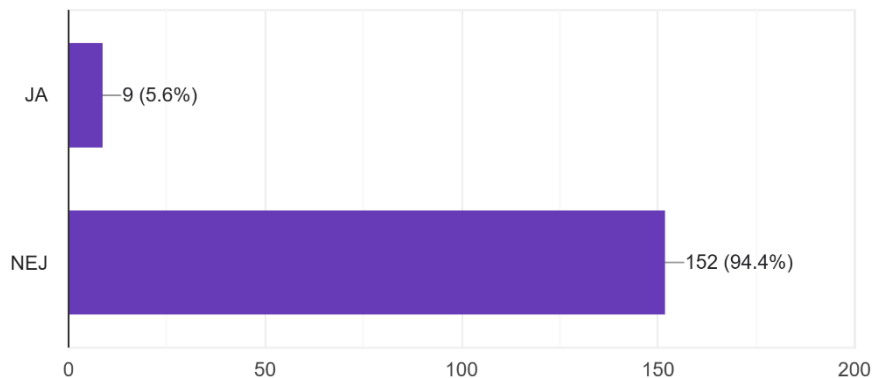
Fråga 7 c: Är din hund ögonlyst?

161 responses

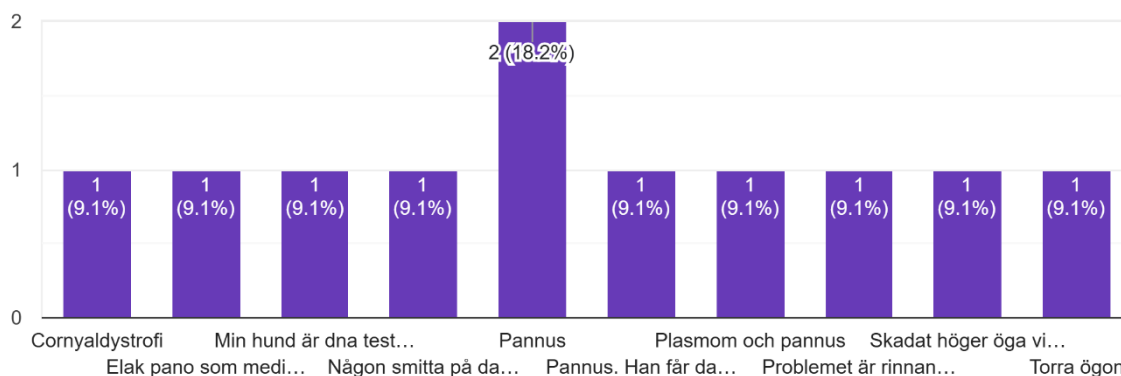
Fråga 7 d: Har din hund någon konstaterad ögonsjukdom eller defekt?

161 responses

Fråga 7 e: Vid svar JA på fråga 7 d - Vilken ögonsjukdom/defekt?

11 responses

Ögonproblem – En sammanställning av fråga 7 a–d.

Sammanfattning av resultat

- **13 % (21 av 161 hundar)** har någon gång haft problem med ögonen.
- **57 % av dessa (12 hundar)** har bara haft problem **vid ett enstaka tillfälle**.
- **38 % (8 hundar)** har haft **regelbundet återkommande** besvär.
- **Endast 4,8 % (1 hund)** har haft problem mellan **2–5 gånger**.
- **Ingen** har rapporterat fler än 5 episoder.

Trots att vissa upplever återkommande ögonproblem är det fortfarande en **klar minoritet** av alla svarande hundar.

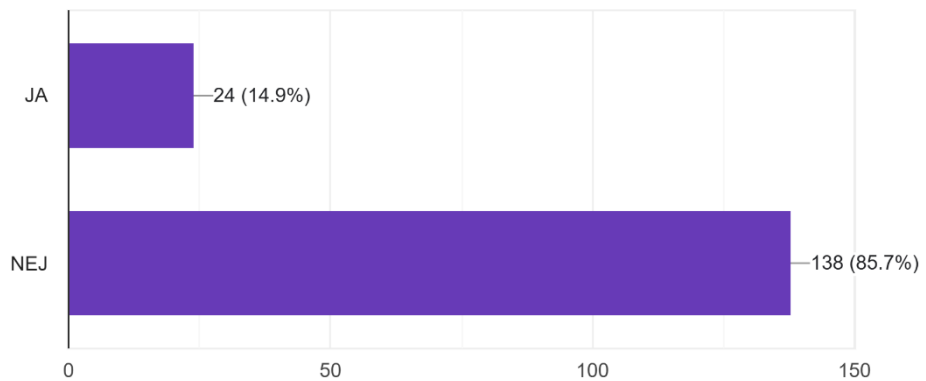
Ögonstatus i relation till avel

- **12,4 % (20 hundar)** är ögonlysta – alltså har genomgått en officiell veterinär ögonundersökning.
- Av dessa är det endast **5,6 % (9 hundar av 161)** som har fått någon **konstaterad ögonsjukdom eller defekt**.

Det betyder att ögonsjukdomar är relativt **ovanliga inom rasen**, men också att **ögonlysningsgraden är låg** – endast **var åttonde hund** i urvalet är ögonlyst. Det gör det svårt att dra säkra slutsatser om den faktiska förekomsten av ärftliga ögonproblem i rasen.

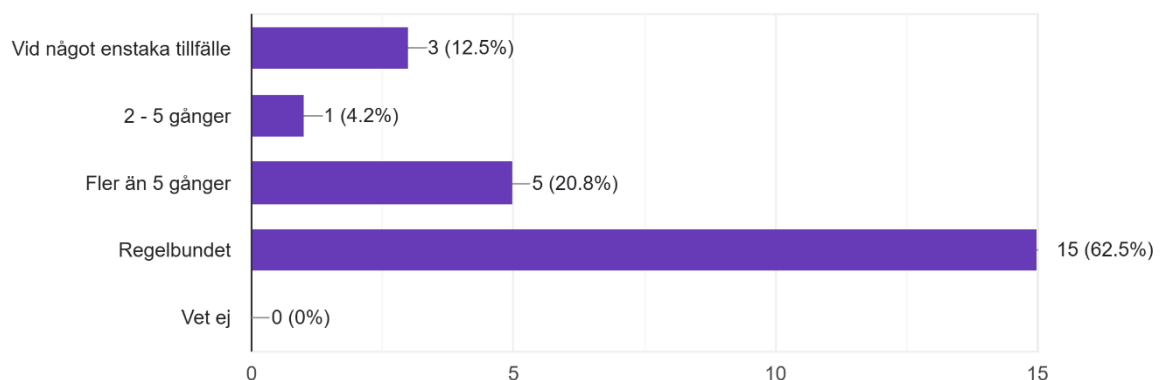
Fråga 8 a: Har din hund någon mag-tarmsjukdom?

161 responses

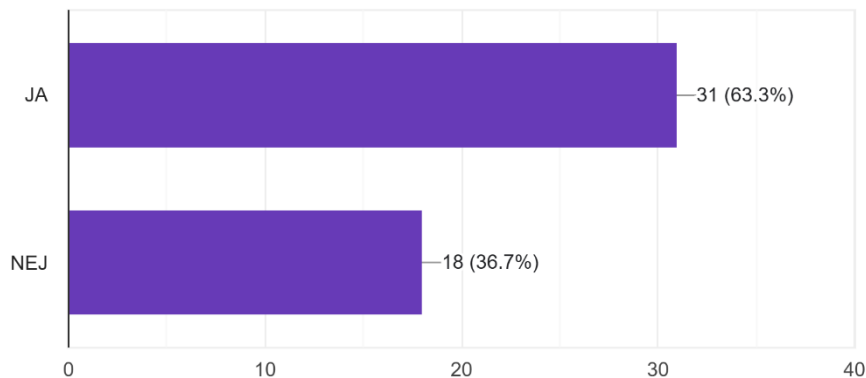
Fråga 8 b: Vid svar JA på fråga 8 a - Hur ofta har problemet yttrat sig?

24 responses

Fråga 8 d: Om din hund har/haft mag-tarmproblem - har du avmaskat den?

49 responses

Mag- och tarmhälsa

1. Förekomst av mag-tarmsjukdomar

Av 161 svarande angav 24 personer (14,9 %) att deras vita herdehund haft någon form av mag-tarmsjukdom (fråga 8a). Detta utgör en måttlig förekomst inom rasen, även om mörkertal kan förekomma.

2. Frekvens av symtom

Bland de 24 hundar som haft mag-tarmproblem (fråga 8b):

- 15 hundar (62,5 %) rapporterades ha **regelbundna** problem
- 5 hundar (20,8 %) hade besvär **fler än fem gånger**
- 3 hundar (12,5 %) hade besvär **vid något enstaka tillfälle**
- 1 hund (4,2 %) hade haft problem **2–5 gånger**

Det tyder på att **majoriteten haft återkommande eller kroniska besvär**, snarare än tillfälliga.

3. Symtombeskrivningar och diagnoser (fritextsvar)

Totalt 26 personer besvarade fråga 8c. Bland dessa beskrivs:

- **Kräkningar, diarré och sura uppstötningar**
- **Foderintolerans/allergi**, ofta mot kyckling
- **Känslig mage**, varierande avföring beroende på stress/foder
- Tidigare **giardia** med kvarstående känslighet
- **Inflammatoriska tillstånd** såsom gastrit och tarmkatarr
- Enstaka fall av **magsår och tunntarmsinflammation**

De flesta beskrivningar antyder **funktionella mag-tarmbesvär**, ibland relaterade till miljö eller foder, ibland mer långvariga tillstånd.

4. Avmaskning i samband med problem

På fråga 8d svarade 49 personer. Av dessa uppgav:

- 31 personer (63,3 %) att de **avmaskat hunden** i samband med mag-tarmproblem
- 18 personer (36,7 %) hade **inte** gjort det

Det visar att avmaskning är en vanlig åtgärd, även om det inte alltid är den underliggande orsaken. Det understryker behovet av **veterinär rådgivning** kring behandling och utredning.

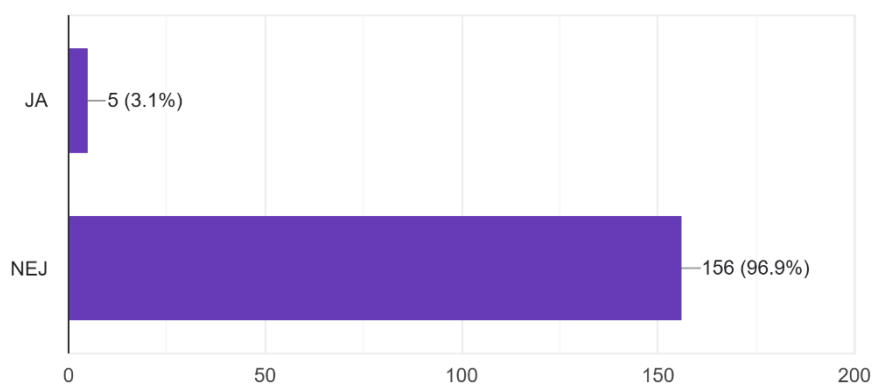
Observera: Många av svaren, särskilt i fråga 8c, är **självuppskattade av hundägaren** och inte nödvändigtvis baserade på veterinärens diagnos. Detta innebär att uppgifterna i vissa fall speglar ägarens tolkning snarare än medicinskt fastställda tillstånd.

Slutsats

- Mag-tarmproblem förekommer hos cirka 15 % av de svarande vita herdehundarna.
- De flesta fall är **återkommande eller kroniska**, inte tillfälliga.
- Symtombilden tyder på en blandning av **foderkänslighet, inflammationer och infektioner**.
- **Avmaskning är vanligt**, men bör vägledas av professionell bedömning.
- Vid avelsbeslut är det viktigt att väga in denna typ av information, men med hänsyn till att **uppgifterna är baserade på hundägarens egen rapportering**.

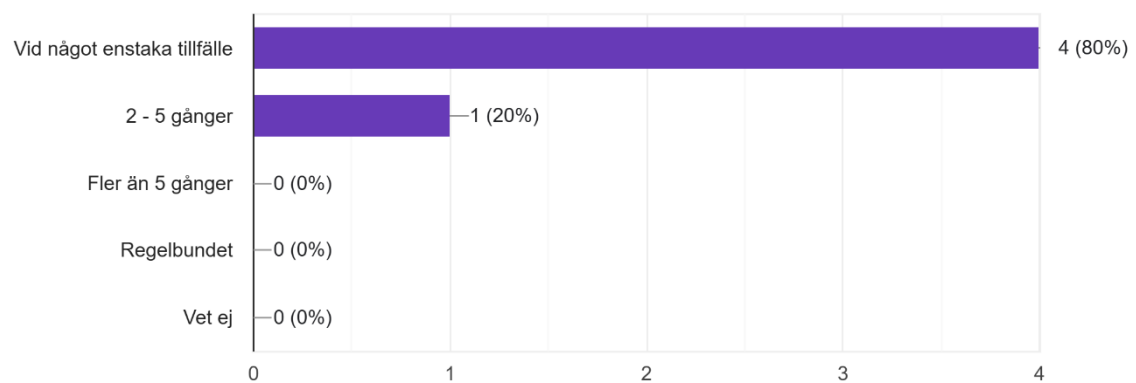
Fråga 10 a: Har din hund någon gång haft krampanfall, ej Epilepsi?

161 responses

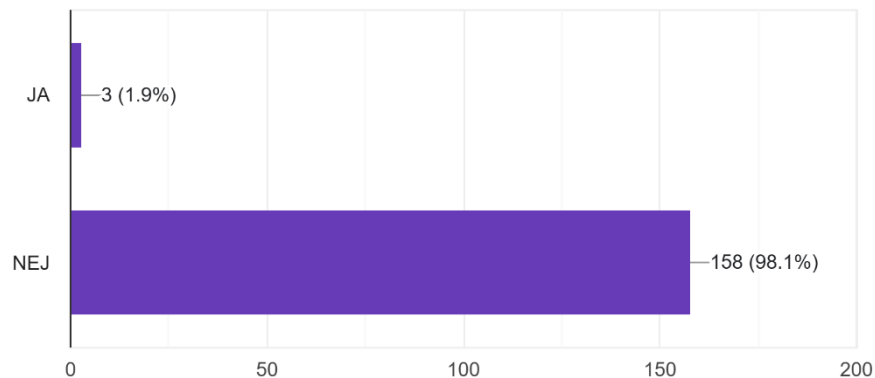
Fråga 10 b: Vid svar JA på fråga 10 a - Hur ofta har hunden krampanfall?

5 responses

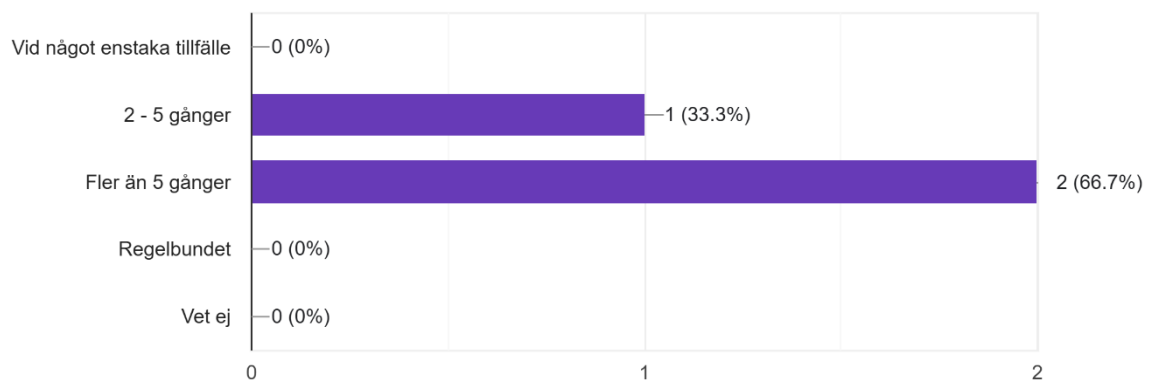
Fråga 11 a: Har din hund epilepsi?

161 responses

Fråga 11 b: Vid svar JA på fråga 11 a - Hur ofta har hunden anfall?

3 responses

Neurologiska besvär

(Baserat på 161 enkätsvar, där vissa uppgifter är självuppskattade och ej nödvändigtvis veterinärt bekräftade)

1. Förekomst av krampanfall (ej epilepsi)

- 5 av 161 hundar (3,1 %) uppges ha haft krampanfall utan att ha diagnosen epilepsi.
- Det är en låg men noterbar förekomst i populationen.

2. Frekvens av dessa anfall

- De flesta fall är enstaka:
 - 4 hundar (80 %) hade endast ett tillfälle
 - 1 hund (20 %) hade 2–5 tillfällen
- Inga fall uppgavs vara regelbundna eller återkommande i högre grad.

3. Möjliga utlösande faktorer

- Flera av fallen hade sannolika orsaker:
 - Tumörsjukdomar (hjärna, mjälte, hjärta)
 - Hjärnblödning

- Canine Epileptoid Cramping Syndrome (CECS)
- Några var idiopatiska (utan identifierad orsak).

Tolkning:

Den begränsade frekvensen av anfall utan epilepsidiagnos tyder på att sådana tillstånd inte är vanligt förekommande i rasen. I många fall har anfallen kunnat kopplas till specifika eller akuta medicinska tillstånd snarare än ärftliga orsaker.

4. Förekomst av epilepsi

- 3 av 161 hundar (1,9 %) har diagnostiserats med epilepsi.
- Det är en mycket låg förekomst, men tillräcklig för att notera som ett potentiellt hälsotillstånd.

5. Frekvens hos drabbade hundar

- Alla tre fall med epilepsi rapporterade upprepade anfall:
 - 1 hund (33,3 %) hade 2–5 anfall
 - 2 hundar (66,7 %) hade fler än 5 anfall
- Inga angav att anfallen varit enstaka eller regelbundet återkommande (på schemalagd basis).

Tolkning:

Även om förekomsten är låg, visar svaren att anfallen hos drabbade hundar varit återkommande, vilket bekräftar den kroniska karaktären hos epilepsi. I frånvaro av mer detaljerad information om diagnoskriterier eller släktskap är det svårt att bedöma ärftlighetsgrad utifrån dessa uppgifter.

Slutsatser

Krampanfall utan epilepsi förekommer i liten omfattning och ofta som isolerade händelser, ibland med tydlig medicinsk bakgrund.

Epilepsi förekommer sällan i den vita herdehundspopulationen enligt denna enkät, men med påtaglig påverkan på de drabbade individerna.

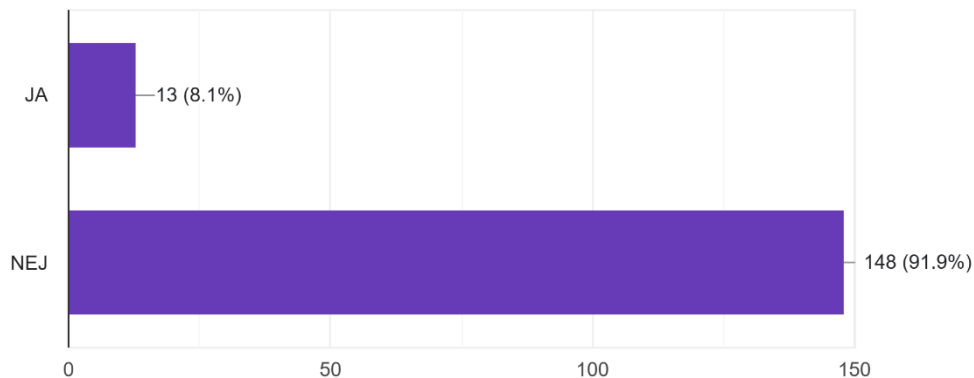
För avelsarbetet innebär detta:

- Det finns ingen indikation på utbredd neurologisk problematik i rasen.
- Enstaka fall bör följas upp med släktanalys innan avelsbeslut tas.
- Att dokumentera anfallstyp, frekvens och eventuell diagnos är viktigt för att kunna urskilja mönster över tid.

Viktig notering: Eftersom vissa uppgifter bygger på ägarens egna observationer snarare än veterinärmedicinsk utredning, bör resultaten tolkas med viss försiktighet och kompletteras med klinisk dokumentation i avelssammanhang.

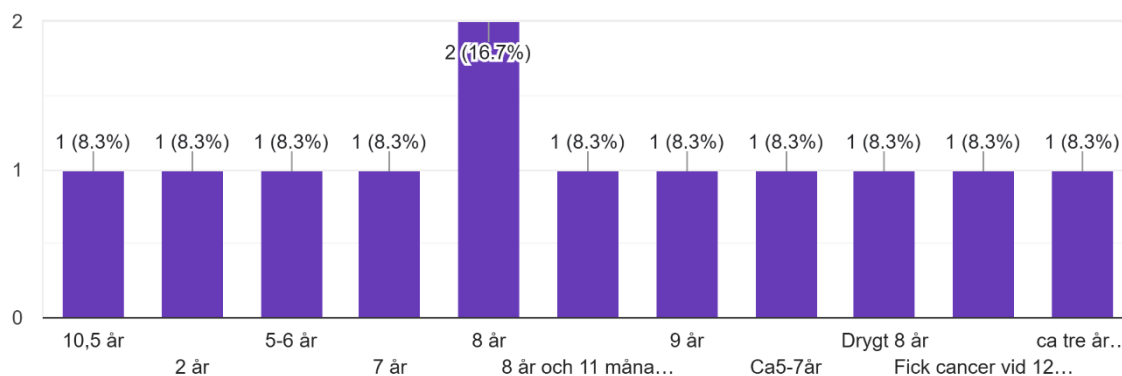
Fråga 12 a: Har din hund haft tumörer?

161 responses

Fråga 12 c: Vid svar JA på fråga 12 a - Vid vilken ålder fick hunden tumören?

12 responses

Tumörer

1. Förekomst av tumörer

- Av 161 svarande uppgav 13 hundägare (8,1 %) att deras vita herdehund haft tumörer (fråga 12a).

2. Typ av tumörer

- Inrapporterade typer inkluderade:
 - Juvertumörer
 - Hjärt-, mjält- och hjärntumörer
 - Liposarkom (elakartad fettvävstumör)
 - Godartade tumörer som epulider (mun), lipom (fettknölar), och cystor
- I vissa fall var diagnosen ospecifik eller okänd, vilket begränsar möjligheten till detaljerad analys.

3. Ålder vid tumördebut

- Tumörer rapporterades från så tidigt som 2 års ålder upp till 12 års ålder (fråga 12c).
- Två fall (16,7 %) inträffade vid 8 års ålder, men i övrigt var åldersfördelningen relativt jämnt spridd.
- Förekomst vid yngre ålder (<5 år) är ovanligt men inte obefintligt.

4. Cancerdiagnos

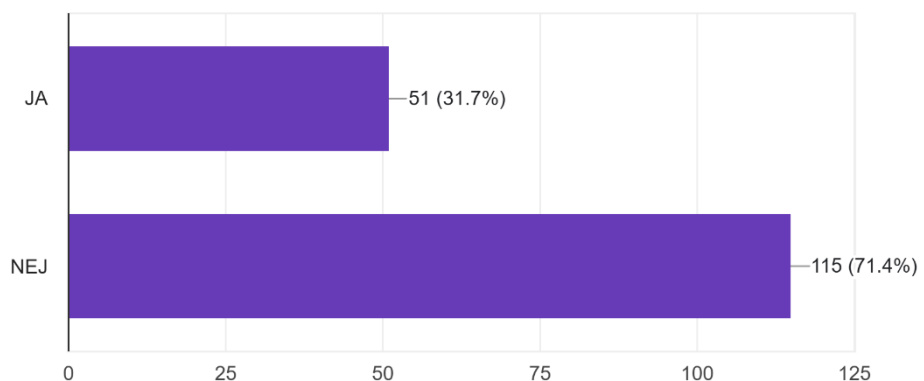
- Av de 13 hundar med tumörer rapporterades endast ett fåtal fall ha fått en bekräftad cancerdiagnos (fråga 12d).
 - Övriga fall var antingen godartade eller saknade specifik diagnos.
 - Detta tyder på att inte alla tumörer varit maligna eller att utredning inte alltid genomförts.
-

Slutsats

Förekomst av tumörer hos vita herdehundar i denna enkät är låg men inte obetydlig. De flesta fall verkar röra sig om godartade förändringar eller saknar tydlig diagnos. Tumörer kan förekomma i både medelålder och högre ålder, men enstaka fall hos unga hundar finns rapporterade.

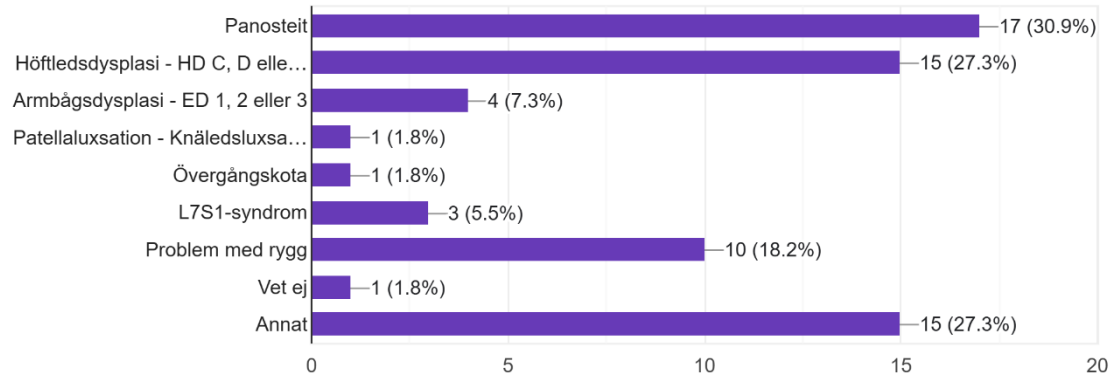
Fråga 13 a: Har din hund haft problem med skelett och leder?

161 responses

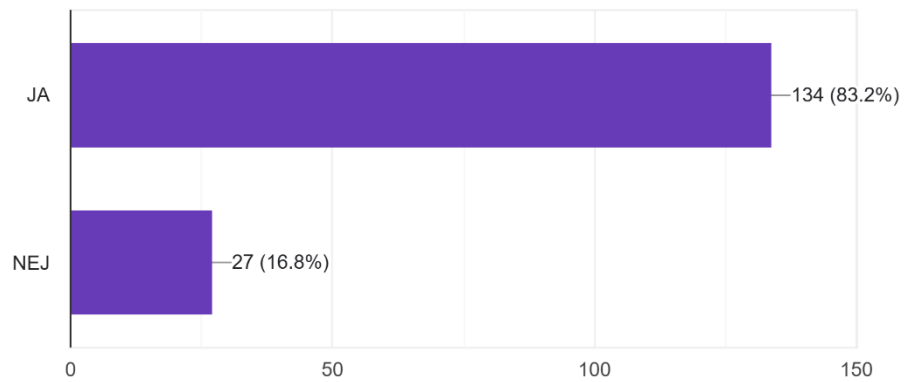
Fråga 13 b: Vid svar JA på fråga 13 a - Vilken typ av problem?

55 responses

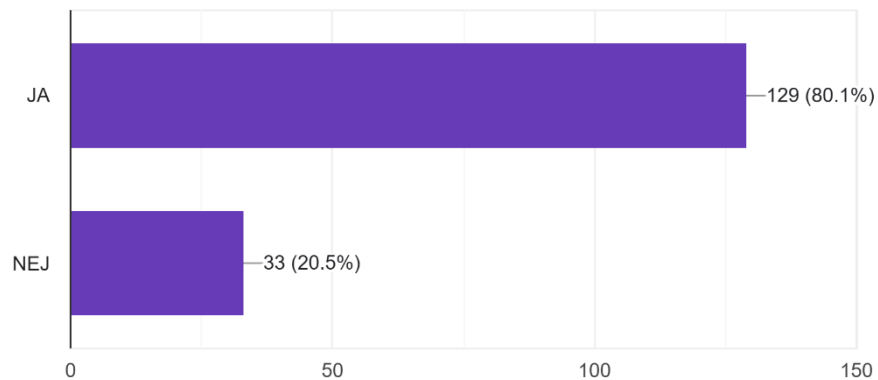
Fråga 13 e: Är din hund höftledsröntgad?

161 responses

Fråga 13 f: Är din hund armbågsröntgad?

161 responses

Skelett- och ledhälsa

1. Förekomst av skelett- och ledproblem

Av 161 svarande uppgav 51 personer (31,7 %) att deras hund haft någon form av problem med skelett eller leder (fråga 13a). Detta indikerar att ledrelaterade besvär är relativt vanliga inom rasen.

2. Typ av problem

Bland de 55 personer som specificerade typ av problem (fråga 13b) var de vanligaste:

- Panosteit (30,9 %)
- Höftledsdysplasi (HD C, D eller E – 27,3 %)
- Problem med ryggen (18,2 %)
- Armbågsdysplasi (ED 1–3 – 7,3 %)
- L7S1-syndrom, övergångskota, patellaluxation och andra diagnoser fanns i mindre utsträckning.

Fritextsvaren i fråga 13c och 13d visar att flera hundar också haft spondylos, artros, hältor, senskador och andra rörelserelaterade besvär, ibland kopplade till ålder, skador eller tillväxt.

3. Förekomst av ryggproblem

12 personer specificerade ryggbesvär, såsom spondylos, L7S1-syndrom, åldersrelaterad stelhet, pålagringar och smärta vid rörelse. Några noterade att besvären debuterade sent i livet, medan andra rapporterade tidiga tecken. Även här bör det noteras att en del svar bygger på observationer snarare än kliniska diagnoser.

4. Höft- och armbågsröntgen

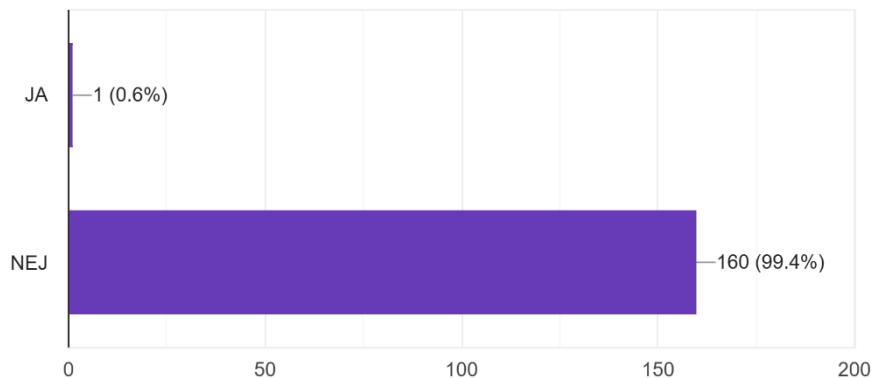
83,2 % (134 hundar) var höftledsröntgade och 80,1 % (129 hundar) armbågsröntgade (fråga 13e och 13f), vilket tyder på att en majoritet av hundarna i enkäten är väl undersökta ur ett avelsperspektiv.

Tolkning och slutsatser

En tredjedel av hundarna i enkäten har haft någon form av skelett- eller ledbesvär. Panosteit och höftledsdysplasi är de vanligaste diagnoserna, men även ryggproblem som spondylos samt andra tillstånd förekommer. Det är positivt att en stor andel av hundarna är röntgade för HD och ED.

Fråga 14 a: Har din hund haft problem med diabetes eller annan hormonrubbing, exempelvis sköldkörtel?

161 responses

Hormonella sjukdomar

1. Förekomst av hormonella problem

Av 161 svarande angav endast 1 person (0,6 %) att deras hund haft problem med hormonsystemet, såsom diabetes eller sköldkörtelrubbingar (fråga 14a). Det innebär att hormonella sjukdomar är mycket ovanliga inom det undersökta materialet.

2. Typ av rapporterat hormonproblem

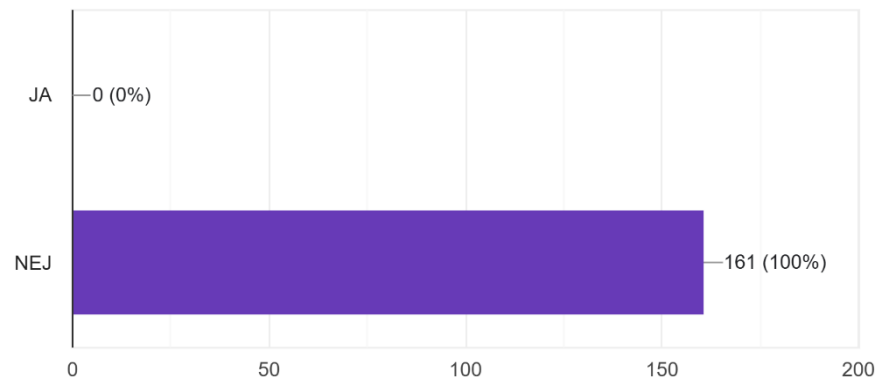
Den enda angivna orsaken var en nedsatt funktion i sköldkörteln (fråga 14b). Eftersom endast ett fall rapporterats är det svårt att dra några generella slutsatser om typ, svårighetsgrad eller eventuell ärftlighet.

3. Tolkning och begränsningar

Att endast ett fall av hormonrubbing rapporterats tyder på att det inte är ett utbrett problem inom rasen, åtminstone inte i denna enkätpopulation. Det är dock viktigt att notera att vissa hormonella sjukdomar kan vara underdiagnostiserade eller svårupptäckta, särskilt om de ger vaga symtom.

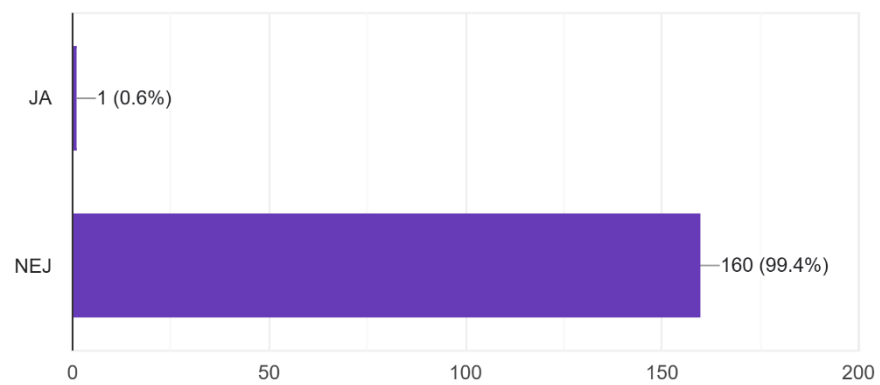
Fråga 15 a: Har din hund eller har den haft problem med njurar och lever?

161 responses

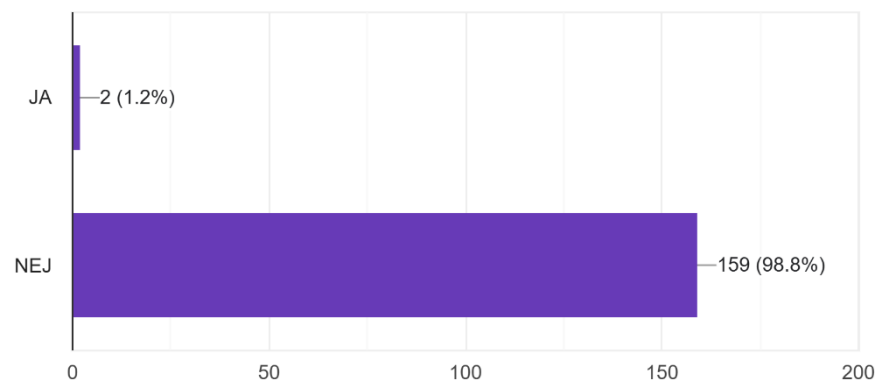
Fråga 15 b: Har din hund EPI - EXOKRIN PANKREAS INSUFFICIENS?

161 responses

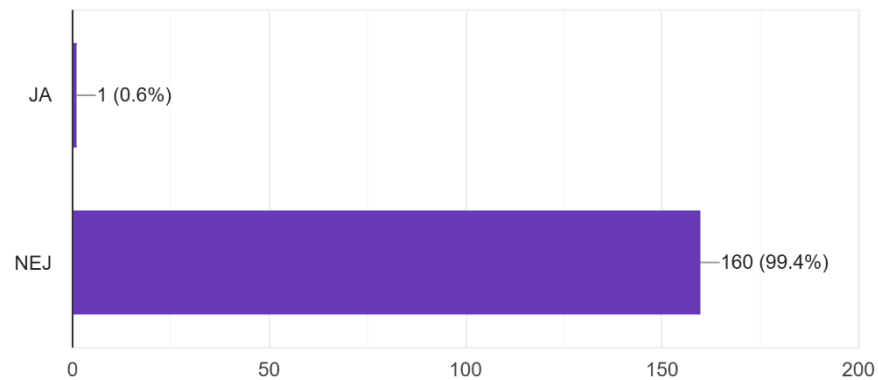
Fråga 16: Har din hund eller har den haft hjärtproblem?

161 responses

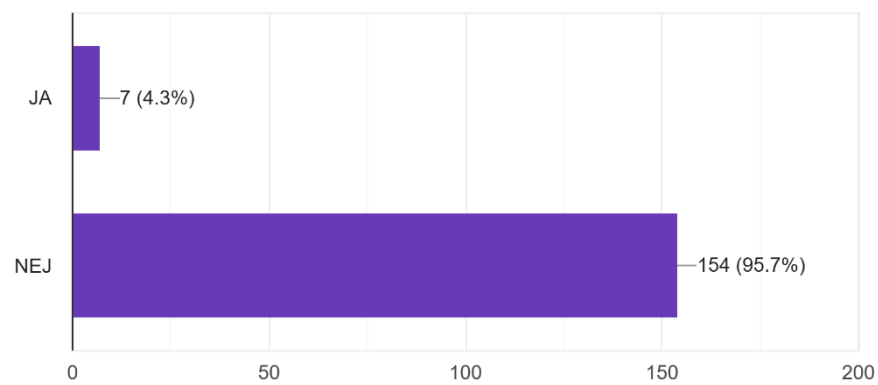
Fråga 17: Har din hund matstrupsutvidgning - Esofagusdilatation?

161 responses

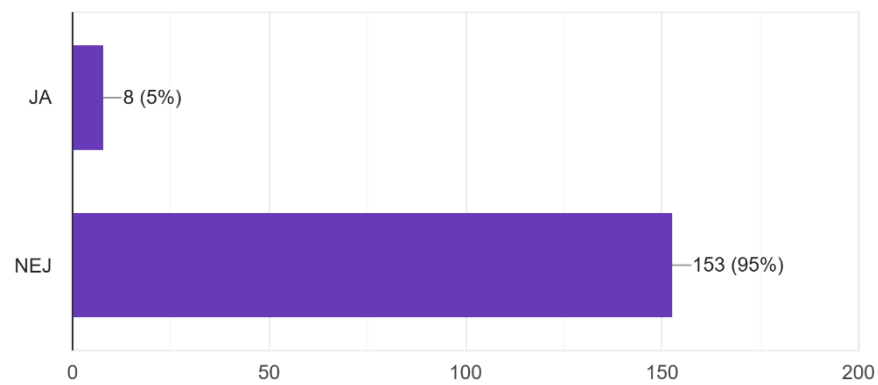
Fråga 18 a: Har din hund haft annan sjukdom än ovan nämna?

161 responses

Fråga 19: Har din hund navelbråck?

161 responses

Hormonella sjukdomar, hjärta, matsmältningsorgan och övrigt – sammanställning

Tolkning:

Svarsfrekvensen i detta avsnitt är fortsatt 161 svar, vilket ger ett gott underlag. Förekomsten av hormonella sjukdomar (t.ex. sköldkörtelrubbingar eller diabetes) är mycket låg – endast ett rapporterat fall (0,6 %). Även allvarliga inre organsjukdomar som lever-, njur- eller bukspottkörtelproblem är sällsynta eller obefintliga i det här materialet. Exempelvis rapporterades endast ett fall av EPI (exokrin pankreasinsufficiens) och inga fall av njur- eller leversjukdomar. Hjärtssjukdom förekom hos 2 individer (1,2 %) och matstrupsutvidgning hos 1 individ (0,6 %).

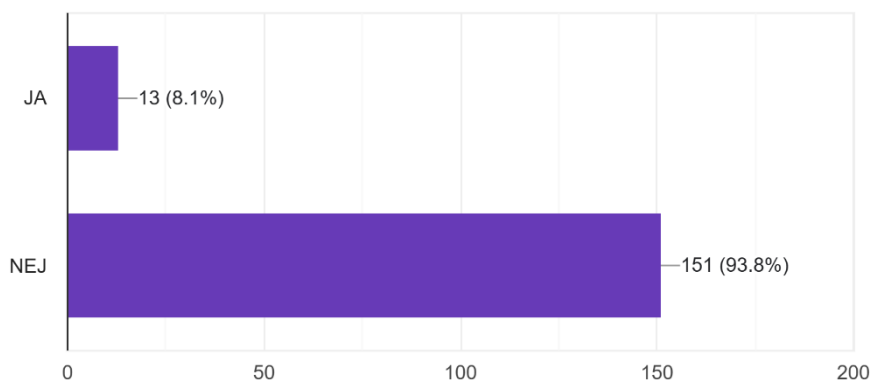
Slutsatser:

Vit herdehund förefaller generellt ha låg förekomst av allvarliga metabola och inre organsjukdomar i denna enkät. Det lilla antalet fall antyder att detta inte är några utbredda rasproblem i dagsläget. Även om några enstaka övriga sjukdomar rapporterats – såsom SLO (Symmetrisk lupoid onychodystrofi), autoimmun hemolytisk anemi och diskbräck – utgör de inte ett tydligt mönster i populationen.

Med så låg förekomst av dessa typer av sjukdomar finns i nuläget inga skäl att prioritera dessa områden i avelsurvalet för rasen. Enstaka fall av exempelvis sköldkörtelrubbing eller EPI kan dock följas upp vidare på individnivå, särskilt om ärftlighet misstänks. Det är också viktigt att notera att de inrapporterade uppgifterna kan vara självuppskattade och inte alltid kliniskt verifierade, vilket bör vägas in i bedömningen.

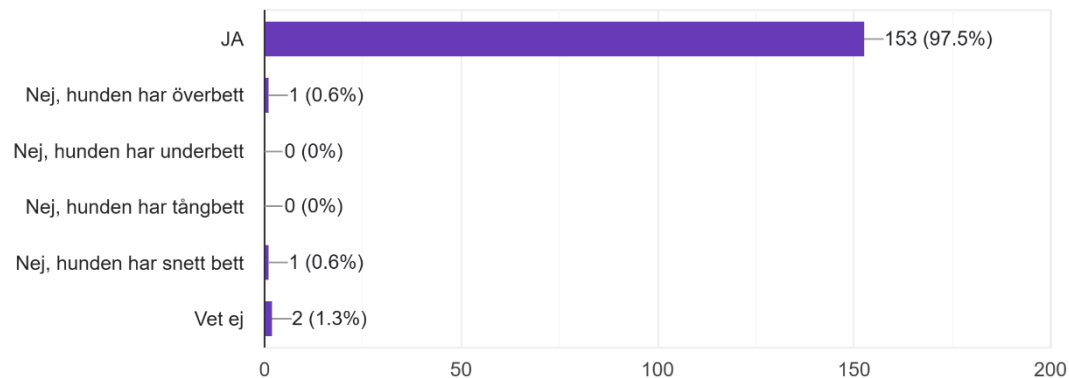
Fråga 20 a: Har din hund problem med tänder?

161 responses

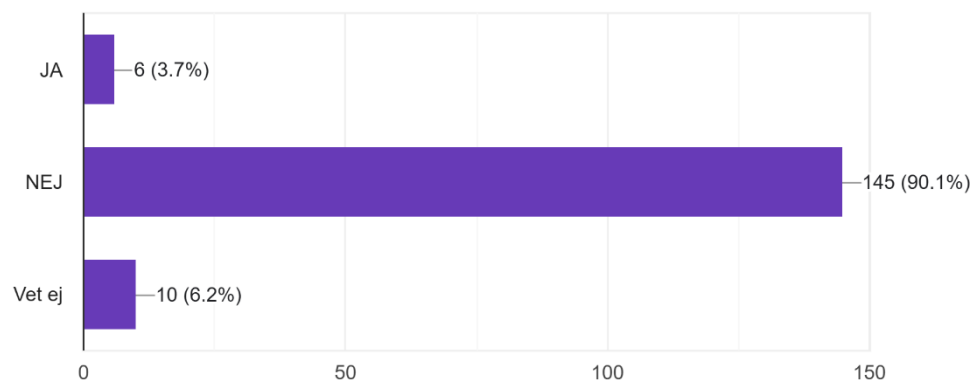
Fråga 21: Har din hund normalt bett = saxbett?

157 responses

Fråga 22 a: Har din hund medfödd tandförlust/förluster?

161 responses

Tolkning

Resultaten visar att:

- **8,1 % (13 av 161)** av hundarna har haft problem med tänderna. Svaren varierar från tandsten och tandköttsinflammation till frakturer, nedslitna tänder och dålig emalj kvalitet. Några fall antyder att problemen kan ha utvecklats senare i livet (t.ex. vid 7 eller 10 års ålder).
- **3,7 % (6 av 161)** har medfödd tandförlust, i huvudsak gällande P1- och P2-premolarer. 6,2 % anger att de inte vet om hunden har medfödda tandförluster.
- Bettavvikelser är ovanliga: 97,5 % (153 av 157) uppger att hunden har ett normalt saxbett. Enstaka fall av överbett, snett bett och osäkerhet förekommer.

Det är viktigt att notera att uppgifterna är inrapporterade av hundägare, vilket innebär att viss variation i tolkning och noggrannhet kan förekomma. Vissa svar kan vara självuppskattade snarare än veterinärdiagnostiserade.

Slutsatser

Tandhälsan hos vit herdehund uppvisar vissa problem, men andelen är förhållandevis låg i jämförelse med vissa andra raser. Att majoriteten har ett korrekt bitt är positivt ur ett rasstandard- och funktionellt perspektiv. Förekomsten av medfödd tandförlust är låg, men inte försumbar.

Sammanfattning av fria svar – Övriga sjukdomar eller problem (fråga 23)

Totalt inkom **54 svar**. Majoriteten av respondenterna angav att deras hund **inte haft några ytterligare sjukdomar** utöver vad som redan nämnts, eller hänvisade till tidigare besvarade frågor (främst fråga 18).

Förekommande enskilda tillstånd:

- **Kryptorkism** (ena testikeln ej nedvandrad vid 7,5 mån)
- **Autoimmun sjukdom** vid vandrande hälta (ej specificerad diagnos)
- **Pannus** (ögonsjukdom, även nämnt under fråga 18)
- **Epilepsi** (behandlas med epirepress)
- **Talgkörtelcystor**
- **Gallbesvär**

Mindre problem/hanterbara tillstånd:

- **Skendräktighet** (1 fall)
- **Känslig mage** – kräver specialfoder (fiskbaserat)
- **Illamående/kräkningar vid tom mage**, hanteras med utfodring flera gånger om

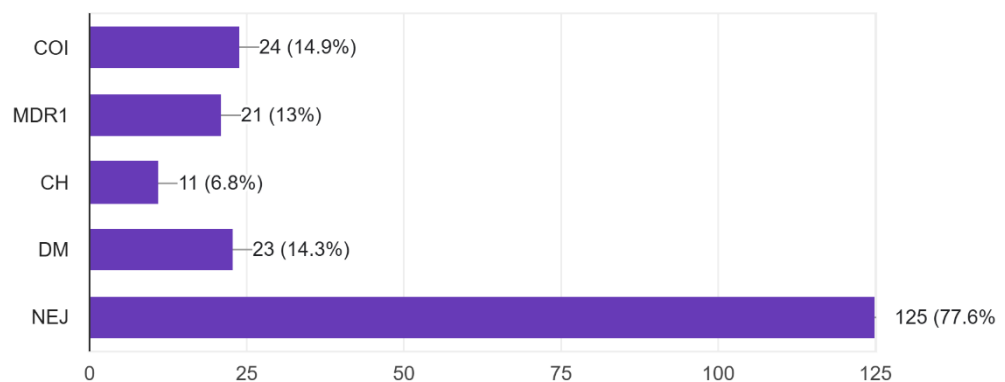
dagen

Övrigt:

- Flera respondenter understryker att hunden är frisk, sund, pigg och glad.

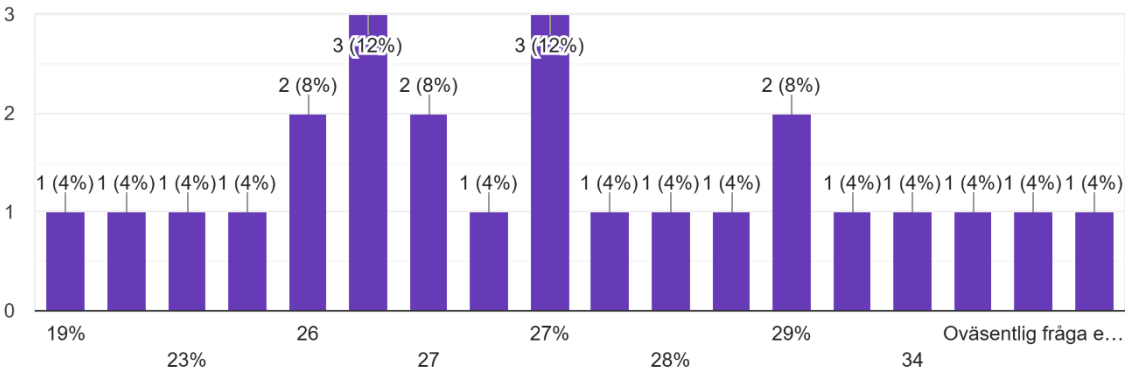
Fråga 24 a: Har du DNA-testat din hund gällande någon av följande alternativ?

161 responses

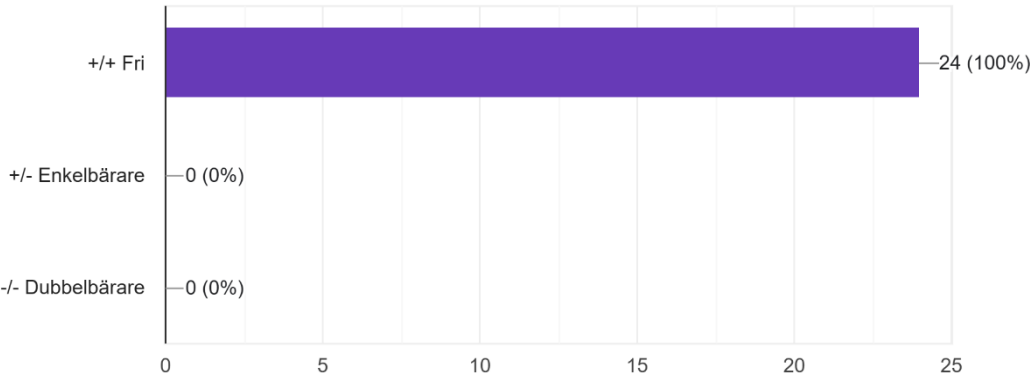
Fråga 24 b: Vid svar COI på fråga 24 a - Vad blev resultatet i procent?

25 responses

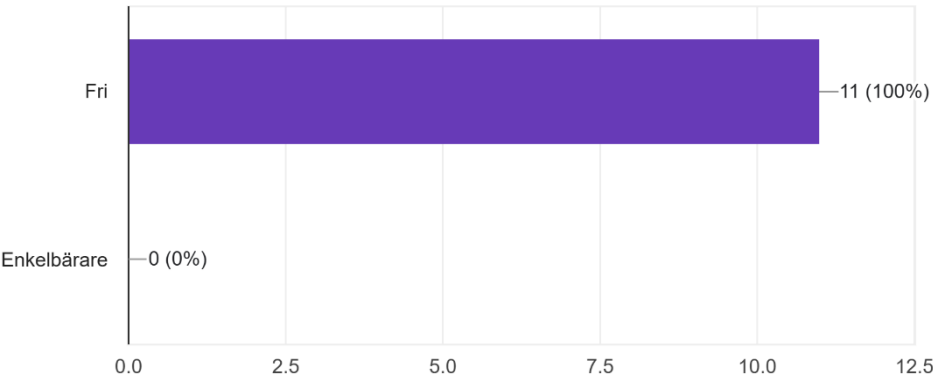
Fråga 24 c: Vid svar MDR1 på fråga 24 a - Vad blev resultatet?

24 responses

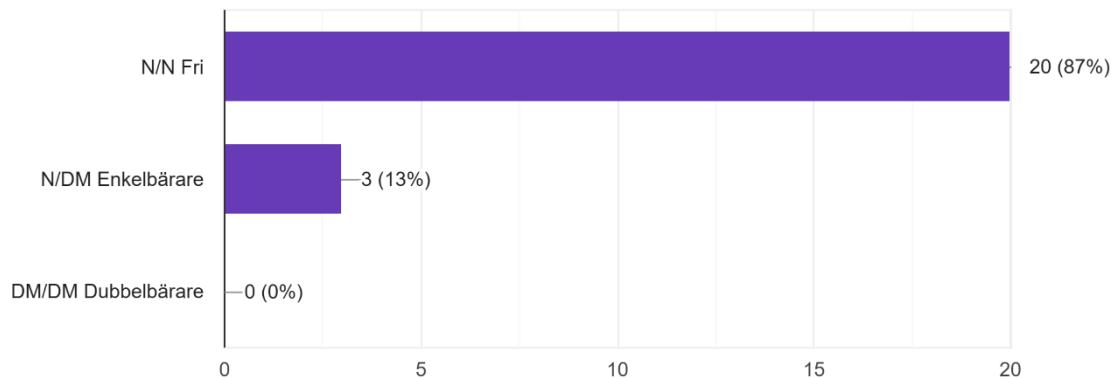
Fråga 24 d: Vid svar CH på fråga 24 a - Vad blev resultatet?

11 responses

Fråga 24 e: Vid svar DM på fråga 24 a - Vad blev resultatet?

23 responses

Tolkning

- **DNA-testning förekommer, men är begränsad:** Endast 14,9 % (24 hundar) har COI-testats, 13 % har testats för MDR1, 6,8 % för CH och 14,3 % för DM. Det innebär att **77,6 %** av deltagarna inte har genomfört någon form av DNA-testning alls.
- **Resultat från COI (inavelsgrad):** De flesta rapporterade värden ligger mellan 19–34 %, där 26 % och 27 % är de vanligaste siffrorna (12 % vardera). Detta indikerar att det finns **måttlig genetisk variation** i populationen, men ett fåtal rapporterade också högre värden, vilket kan signalera **ökad inavelsrisk** i vissa linjer.
- **Resultat MDR1:** Alla 24 svarande hundar var **+/+ (fria)** från MDR1-mutation, vilket är mycket positivt.
- **Resultat CH (Canine Hyperuricosuria):** Alla 11 testade hundar var **fria från genen** som orsakar CH.
- **Resultat DM (Degenerativ Myelopati):** 87 % av de 23 testade var **N/N (fria)**, medan 13 % var **bärare (N/DM)**. Ingen dubbelbärare (DM/DM) rapporterades.

Slutsatser

- Det finns **ett stort informationsglapp** om genetisk status i vit herdehundspopulationen, då en stor majoritet inte testat sina hundar.
- Resultaten från dem som testat sina hundar är överlag positiva: inga MDR1- eller CH-bärare har rapporterats, och DM-frekvensen är låg.
- COI-nivåerna visar viss spridning men övervägande värden runt 26–27 % tyder på **en relativt homogen population**, med viss risk för hög inavelsgrad i specifika linjer.

- **MDR1 och CH** tycks i dagsläget inte vara ett stort hälsoproblem inom rasen, men den låga andelen testade innebär att detta **inte kan garanteras utan fortsatt övervakning**.
- Förekomsten av DM-bärare (13 %) innebär att det är viktigt att DNA-testa inför avelsbeslut för att undvika att para två bärare, vilket kan resultera i sjuka avkommor.
- COI-resultaten bör tas med i beaktande vid avelsplanering. Att konsekvent välja parningar med måttliga till låga COI-värden kan bidra till **att minska genetisk trängsel och långsiktigt stärka rasens hälsa**.
- Vit herdehund testas generellt inte i stor omfattning för MDR1 och DM i Sverige och det finns en tydlig förklaring till det: Under många år har svenska uppfödare varit noggranna med att testa sina avelsdjur för dessa genetiska anlag/defekt.
- Vit herdehund i Sverige är i generellt dag genetiskt fria från både MDR1 (Multidrug Resistance 1) och DM (Degenerativ Myelopati) redan från födseln, genom föräldradjurens status.

Helhetsanalys – Hälsoläge

1. Övergripande intryck

Enkätsvaren ger ett generellt positivt intryck av hälsoläget hos vit herdehund. Majoriteten av hundarna rapporteras som friska, aktiva och utan allvarliga hälsoproblem. Samtidigt framträder vissa återkommande problemområden som är viktiga att följa upp inom både hälsovård och avelsarbete.

2. Mag- och tarmhälsa

Ett betydande antal hundar uppges ha haft **mag-tarmrelaterade besvär**, som känslig mage, kräkningar vid fasta och återkommande diarréer. Vissa hundägare uppger att problemen kunnat hanteras med foderjustering.

Tolkning: Detta kan tyda på att en del individer i rasen har en ökad benägenhet för magrelaterad känslighet. Viktigt att beakta vid avelsbeslut, särskilt om problematiken förekommer hos flera individer i släktled. Att dokumentera utfodring, miljö och ärftliga samband är värdefullt.

3. Skelett och leder

De vanligaste nämnda problemen var ledpåverkan, hálta, artros och misstänkta tillväxtrelaterade besvär. Ett antal hundar har röntgats med blandade resultat.

Tolkning: Detta område är fortsatt centralt för rasens hälsoläge. Att använda röntgade och kliniskt friska hundar i avel är viktigt.

4. Tumörer och knölar

Enstaka hundar rapporteras ha haft tumörer, varav några godartade. Andra har haft cystor eller fettknölar.

Tolkning: Förekomsten verkar låg, men för att dra säkra slutsatser krävs mer långsiktig och detaljerad uppföljning, särskilt i äldre populationer. Viktigt att dokumentera förekomst av tumörer och ålder vid insjuknande, särskilt för avelsdjur över 6 år.

5. Hormonella problem

Endast **1 hund (0,6 %)** rapporterades ha haft hormonella rubbningar (nedsatt sköldkörtelfunktion).

Tolkning: Det tyder på låg förekomst, men självrapporterade data kan innebära underrapportering. Viktigt att fortsatt bevaka området, men inget som i nuläget kräver omfattande restriktioner.

6. Tänder och bett

De flesta hundar har normalt saxbett. **13 hundar (8,1 %)** rapporterade tandproblem, främst nedslitna tänder och tandsten. Endast 6 hundar (3,7 %) hade medfödda tandförluster.

Tolkning: Generellt god tandstatus, men viss uppmärksamhet behövs vid förekomst av nedslitning utan tydlig orsak. Kraftigt nedslitna tänder kan vara ärftligt eller miljörelaterat. Medfödda tandförluster bör vägas in i avelsbeslut.

7. Övriga problem

Av öppna svar i fråga 23 framgår att flera hundar haft **skendräktighet, vandrande hälta, epilepsi, hudproblem eller talgkörtelcystor**. Flera rapporterade känslig mage, särskilt vid tom mage. Enstaka uppgifter om autoimmuna tillstånd och kryptorkism förekommer.

Tolkning: Dessa tillstånd förekommer i liten skala men, speglar bredden av mindre vanliga men, potentiellt ärftliga besvär i rasen. Viss vaksamhet bör finnas, särskilt när flera avvikelser samlas inom en släktlinje.

8. Genetiska tester (DNA)

- **77,6 %** har inte genomfört något DNA-test.
- De testade individerna var övervägande **fria från mutationer** (MDR1, CH, DM).
- COI-nivåerna (inavelsgrad) varierade, men låg oftast mellan **26–27 %**.

Tolkning: Rasen har låg förekomst av testbara genetiska sjukdomar i den testade gruppen. Samtidigt är testfrekvensen låg, vilket begränsar möjligheten till säkra slutsatser.

COI bör inkluderas i avelsstrategin. Uppmuntran till att fler COI-testar sina hundar kan på sikt stärka rasens genetiska övervakning.

Notera: Flera av svaren bygger på hundägares subjektiva uppfattningar och har inte nödvändigtvis fastställts veterinärmedicinskt